

Herselt K.348.

1. az dē ki.kēs nē klampēr zin hēmē zē sXrik
2. mōnē vrint iſ dē blumē gō. girtn - of : girtē
(z. zegslieden)
3. tē.gōwārēX spinē zē nēmi.ē as mē mafim: -
of : maksimēn
4. grō.vēn - of : spō.ēn es lastiX wārēk
5. up dā sXip kre.gē zē bēsXymēld bru.ēt'
6. dē sXrē.ēnwārker hē. nē splintēr - of : splinstēr
in zōnē vijēr
7. dē sXipēr lēktē zēn lipēn af
8. in dā fabrik es niks tē zi.n
9. kum is hi. mē kint' | kinēkēn |
10. bō.ēs tapt es fir: glō.ēzē - of : pintē bir: | piſkēs |
11. brinđ ōns twi.ē kilo. kri.kēn | krikskēs |
12. zē hēmē mē fa.vēn dra. li.tērs wa.n o.ētXēdrunĳkēn
13. a dre.X nu mē. me. nē klypēl
14. vastēlō.vēt - of : vastēnō.vēt wat ni fō.l nēmi.ē
gēviri't'
15. ik em zēj kni. gēzi.n
16. ik sem blē. dak mē halē ni mē.gēgō.ēn zēn
17. ikemēt ni Xēdō.n zalē (junj)
18. di.ēn dōr afkumt'
19. ēn spin of : ēn spinhu.r (de kind. kennen geen
andere benaming) ē spinēgōwēsp - of : ēn spinēkup
ēn halēfmō.ēn
20. ēj klak - vērve:ē - ēn wē: - nē padēstui:l - ēn
hō.ēX - nē vāis - nē pypmēl -
21. di.ē kē.rēl de.i dēn hi.ēlē wē.rēlt fiXtn
22. ik sal ē.ē pē.rēlkēs Xē.vēn
23. iſjēlantu fō.l ē.a sXē.pēn afbre.ʔn
24. di.ēn hē. fa zē lē.vēn es nē bert Xēhat'
25. gēf mē es twi.ē bri.ē sti.ēn: - brēdēr - dē brētstē
26. dā standbēlt stō.ētō nēmi.ē
27. di.ē (man) hē. ē lē.vē lak nē gru.ētn hi.ēr
28. lysifēr ēſ in dn hē.mēl ni Xēble.vēn
29. dē sXō.lkinders hēmē mētē mjāstēr nō dē zi.ē
gēwē.st'
30. ikan tōX ni kō.mē vō. dak Xēri.ēt sēn
31. dē bjāstn driſʔn gē.rē lē.ēzēmē.ēl
32. a kan:i Xō wārēʔn - zēj kē:l du si.ēr
33. stēkt es nē stē:l in di.ē bastēl | bēsēm |
34. ni.ē mētē kē.gēls wōitēr nēmi.ē gēspēlt'
35. hē.lā kēm al twi.ē ki.ērēn up ē.a gēru.pēn
36. di pē:r es ni rē.ēp - dū zit nōg ēn wite kē.ēn in
37. zē zēn ēwēX nō tēlt'
38. zē hē.d ēm jāst sē gēlt halēpēn updū.n
39. hā zal nu.ēt ni wē.d brinĳēn
40. zēſ dē hēlēfan dēr mēlēkwa.ēt'
41. dē man - of : vānt muit sē wa.ēf bēsXērēmē |
vrē.ē |
42. in tsXēlt zwāmēn das Xēvō.ērlē.ēk
43. hā makt fa zēnēnōſſ umdat ēn stērēk es |
ērēX |
44. wēlē mutn dō dē hēlēft fan hēmēn - ēj gēln
dāndēr hēlēft'
45. halēpta bēt ēſ uphāfn
46. ōnzē mētser esuē vēt az ē vārēʔn
47. zē sprinĳēn um tēr wētstē vō. wādinĳ
48. dē bu.ēmkwē.kēr zal dē bu.ēm grifēln
49. dujāstē vē.stēr es tu.
50. ēt klript fō. dē vri.mēs - dē hu.ēmēs - dlōf - dē
vēspērs
51. ēn sprā: - vāisēkēslēdēr - brē.n (= breiden) -
52. dē soldō.ētn hēmē dā frē.ēmēs dēr hō.ēr afXē-
sne.ēn
53. zē vō.ēdēr hē.t ēn zēs jō.ēr lō.tē nō tsXō.l gō.ēn
54. kēmd afXērō.ēn dat ēm zuē lō.ēt nast ēd wō.ētēr
ni māX:ō.ēn
55. vō.ēl vē.ēzē di zi.rē nast hi. ni fō:l
56. iērē pōtē das ni fō:l wē.ēt'
57. dē zwālē stō:d in dē sXē.a
58. in dē mē.ēt ēſd nōX tē kē.āt fō mētē bōl tē
spē.ln
59. di kē.ēs Xēfde klē:r liXt ē
60. hā truk mē tpe.ēt sēnē stē.ēt'
61. in di.ēn tē.ēt kwāmdē gēln dē jō.ērē hi. nō
dē kērēmēs
62. dē pō.ētēr zē. dat ōns hi:ēr vōlmakt es
63. gē zō.X mē wēl mō gē zedē niks - of : zē.te.gē
mā niks
64. dē zwālēmē zalē gō vrumkō.mē - of : tryXkō.mē
65. gōrē vāndō.X mē tē kō.ētē ni spēln
66. ē.tē zōk Xē.rē kē.ēs
67. zānē mōtō:r es kaput' - hā lē.ē stil
68. tēz nē wārēmēn dāX:ēwē.st' - ēn tēs nē kulēn
ō.vēt'
69. dā mēnēkē lap bārēvuits
70. dōz ēm bēst in dē krō.āk
71. ik wē.ē datē faktō.ēr nē bri:f brōXt' | ook soms :
bri.vēndrō.gēr |
72. kēm pā.ēn o mēn hēt' - mēn hēt:ru si.ēr
73. ika(n) mē Xim dwe.ēzē mēnsēn um
74. nō vir:yr spanē mē tpe.ēt in dē nif:ka:r
75. ik hēm ēwā kats - vā vō. dē nu:n al
76. dē zō.n vān dē kō.niſk ēſ ōk soldō.t - of : saldō.t
Xēwē.st'
77. wētē gā ginē wāinēn di bō.gē makt' - of : wētē
gā ginē bō.Xmō.kēr - of : bō.gēmō.kēr wānē
78. di ru.ēzēn hēmē lāſē dō.rēs
79. ik Xēly.fēr niks fan | ē wō:ēt' |
80. tkinēkē wāſ du.ēt i.ē dat Xēdāpt wāſ
81. zēn u.ērēn ēn zēn u.ēgē lu.ēpēn
82. hēr dōXtērēn es mē ē kārēfkē nō dē bus Xēm
brēmbe.zē plyʔn
83. dez ēn spat o.ēti li.ēr
84. hā zētē zēn stro:t o:pēn
85. ēt fulēk suXt ni anēs as Xēlt ēn rē.ēkđum
86. halē mōnt ēſ dry.ēX fan dāst
87. di.ē wēg es - of : wēX lap krum - tēs um nastō.
88. ikōXt fō dē klē.n: ēn trumēlkēn
89. dē buk es Xēstārēvē vān ēj kōist in tē sliʔn
90. zē li.kē wāſ kat ēj gu.
91. in dē lu.ēmēr ēſt bēst of : in dē lumērtēn ēſd bēstē
92. nē sXit:ēr mut Xu. kinē mi:rēn
93. zyk mēnēn hu.t es
94. kwe. ni wō dākn muit Xō zy.ʔn
95. nē ku.lē - of : kē.āvē kēldēr es Xu. fē ſbi:r
96. kmuist oēblu:triſʔē vō mā.tē vērstārēʔn
97. kmutjāst fujēr in dē stal vy:rēn
98. mē bry:r wāſ my:X

99. də mələkbu.r mak nə gru.ətn tu:r
 100. da bo.tərmələk əş dyn æn zu:r - sty:tn dər me.
 vrum
 101. mə zə.ən di.ə pyt kynə vylən up ən y:r
 102. ez up sə. pynt'
 103. di.ə kum nu.ət Xmə mənny.tə lɔ.ət
 104. in italjə zə.ndər - of : zəndər bærəgə di vi:
 spə.əvə(n)
 105. dærəfdə gə. dɔ up də.əvn
 106. tə bu.əm hēmə zə styk fan də bryχəvə.ərt
 107. gə muit ons fə.ln es ko.mə kə:rn
 108. es fa lə.və gəko.mə me. ən guj bois χəlt'
 109. di də. es fam by:kənhə.ət χəmakt'
 110. əj gətɾ.ət wə.əf muit kynə nɔ.ən | gətɾ.ədə
 vru: |
 111. ikəm hi. gæs χəzə.ət' - mə twas χi gu sɔ.ət'
 112. də brə.əvər zə.tat nɔχ tə di:r es fə tə bə.əvn
 113. ba'ʔn - iχ bak - gæ. bakt' - hæ bakt' - bakt hæ.ə
 - wælə bakn - gælə bakt' - zælə ba'ʔn - iχ
 baktə - gæ. baktə - hæ. baktə - wælə ba'ʔn -
 wælənhēmə gəba'ʔn -
 114. bi.ən - iχ bi.ə - ga bit' - ha. bit' - wælə bi.ən -
 gælə bit' - zælə bi.ən - bi.ə wælən - iχ bu.ə -
 ik hēm gəbu.ən - bu.ən zælən ək
 115. tɛş ə kla.n mə tɛş ə fə.ən
 116. up də mæt kynd ə.rə kræ.əgən
 117. hæ. χəzə.tat ən up mæ zal pa:zn
 118. tma:sə zə. dat ha.ə gəlæ.ək ha.
 119. dɔ wə.ərə və.əf præ.əzn
 120. ɔndər di.ən a.ək ligə vɔ:l i.əkəls
 121. ət wə.ətər zal gɔ zɔjən - of : zu.ən - tsɔid əl
 122. ət hu.ə es nɔχry:m - tɛs nɔχ mə zəist əf
 123. majɔnɛ:s mə.əkə zə mə nən dɔ.r van ən ə:
 124. da bəm̩kə zal dɔ mo.χjələ.əkynə wasn
 125. də pastu.ər hæ. χujə wə.ən
 126. də dɛitsən hēmən ɔnş ə.ət hɔ.əş əfχəbrant' -
 of : əfχəstəkt'
 127. ət mələk spat ɔ.ətən ɔijər van də kuj
 128. də kəstər leit fə də krɔ.əsn
 129. də bərəs fan də krawɔ.gə(m) - of : krəwɔ.gə(m)
 by.əgə van tχəwiχt
 130. suməstə mæ.sə snytən hæet up
 131. zəm ət əm pə.əş əm blət χəslɔ.gən
 132. də sa:ş es wə fla:
 133. də sni.ə lə.tik
 134. tɛs ləjk lə.ə dak ə.ə nɔχəzi.n hēm
 135. ni.pɔ.rɪt wət na ən hi.əl ni:f stat'
 136. du.n - iχ dynt' - ga du.ət' - ha du.ət' - of :
 dugət' - wælə dynt' - gælə du.gət' - zælə dynt' -
 iχ de.gət' - gæ. dɛ.dət' - hæ de.ət' - wælə
 de:ənt' - gælə dɛdət' - zæln de.nt' - de. kiχ da -
 dat hæ. ət mə de. - dəsələt mə de.ən
 137. du.əpən - ə du.əpkli.ət' - də vynt' -
 138. dəsɪn - hæ. dast' - hæ. dastn - ha hæ. χədəsn
 139. bæ:n: - iχ bæ.n - ga bæ.nt' - hæ.ə bæ.nt' -
 wælə bæ:n: - gælə bæ.nt' - zælə bæ:n: - bæ.nt
 əm - bunt əm - ik hēm gəbun: -
 140. *Locale landmaten* : ən ruj (100 r. = 1 z.) - ən
 zil (33 a.) - ə byindər (4 z. ; *veroud.*)
 141. *Waternamen* : də kalstərlu.əp - də hæseltsə
 lu.əp - də la. lu.əp -

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is hæsel -

De inwoners heeten i.ənə van hæsel - ət fulək fan hæsel

Geen bijnaam.

Aantal inwoners op 31-12-1934 : 5.803.

Taaltoestand. Het aantal wijken is vrij groot. Alleen de vɔ.rəwɪnkəl en - landuŋkn spreken eer zooals in Wolfsdonk. De kinderen van de eerste wijk gaan naar Wolfsdonk naar school. De andere wijken : tarəp - dypərstrɔ.ət - dən hu.əgəwəχ - də mɔ.ləvlut - tu.ə lɔ.ər - də vɛ.nəşbærəχ (*Venusberg*) - nɛ. strɔ.ət (*Neerstr.*) - bi.ənɪj strɔ.ət - vɔitfəsə hæ. (*Voortjes heide*) - də blə.ə bærəχ - tkaju.təl - əd rɔt - stipəlbærəχ - ɔləmansuk - tki.darəp (*Kipdorp*) - də mərəbɛ.kə hæ. - limbærəχ - spreken hetzelfde dialect. De scholieren, die te Aarschot of te Leuven naar school gaan, spreken niet meer zooals het „echte volk van Herselt“ (n wordt geapokopeerd bv. : gɪtə - zy:kə - bakə - krɔ.əsə - enz... cfr. teksten ; zooals zegsman n^f 4).

Men hoort hier weinig Fransch of Nederlandsch spreken.

Herselt is vooral een landbouwgemeente. Veel arbeiders gaan in 't seizoen naar Wallonië werken.

Ongeveer 150 werklieden gaan elders werken.

Zegslieden. 1. Van Uytsel Alf. ; 39 j. ; winkelier ; hier geboren ; ouders ook ; hier steeds verbleven en spreekt altijd dialect.

2. Mevr. Vettters ; 44 j. ; hier geboren ; hier steeds verbleven ; spreekt altijd Herseltsch.

3. M. Slaets ; 53 j. ; horlogiemaker ; hier geboren ; V. van hier ; M. van Hulshout heeft hier steeds verbleven en spreekt altijd dialect.

4. Zijn zoon ; 16 j. ; scholier ; hier geboren (N. : apokopeert n ; z. taaltoestand).